

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/39819
EK 117

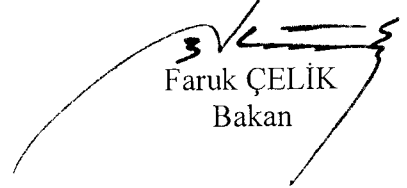
Sayı : 89456481/610/333
Konu : Yazılı soru önergesi (7/39819)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.03.2014 tarih ve 167072 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU tarafından verilen 7/39819 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU'NUN 7/39819 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Ülkemizdeki iş güvenliği uzman sayısı aşağıda gösterilmiştir.

A sınıfı iş güvenliği uzmanı	: 10.934
B sınıfı iş güvenliği uzmanı	: 7.806
C sınıfı iş güvenliği uzmanı	: 75.155
İş güvenliği uzmanlığı sözleşme sayısı	: 128.977

Bugün itibarıyla, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesi yükümlülüğü yürürlüğe girmiş 500 bin işyeri (50'den fazla çalışanı olanlar ile 50'den az çalışanı olup tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri) bulunmaktadır.

Bakanlığımız; Alo 170, BİMER, Bilgi Edinme Talepleri gibi çeşitli araçlar yoluyla veya doğrudan sanayi ve ticaret odaları vasıtasıyla ya da Bakanlığımız teftiş biriminden 6331 sayılı Kanunun sektörlerde uygulamasına ilişkin sorunları ve önerileri alarak kanunun uygulamasını takip etmektedir. Bu yollarla Bakanlığımıza iletilen tespit ve öneriler incelenmekte, düzeltici önleyici faaliyetler gerçekleştirilmekte veya yapılacak mevzuat çalışmalarında değerlendirilmek üzere kayıt altına alınmaktadır. 6331 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlığımız, kanun hükümlerinin işyerlerinde uygulanması ile ilgili dinamikleri sürekli izlemekte ve değerlendirmekte, ayrıca kanunun uygulanmasını zorlaştıracak konulara ilişkin tedbirleri de derhal hayata geçirmektedir.

Tüm bu platformlar aracılığı ile iş güvenliği uzmanlığı hususunda Bakanlığımıza iletilen sorunlara bakıldığında; iş yükü, uzman sayısının artması nedeniyle ücretlerde azalma, mesleki bağımsızlık, ihmal sonucu cezalandırılma gibi sorunların temelinde bilgi eksikliği ve birçok yükümlülüğün uzmanlar tarafından yanlış bir uygulama olarak tek başına üstlenilmesi nedeniyle ortaya çıktığı gözlenmektedir.

Mesleki bağımsızlık konusunda ise; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8'inci maddesinin 1 ve 2'nci fıkraları, iddia edilen aksine iş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimlerini, işveren karşısında koruma amaçlı hükme bağlanmış kararlardır. İşyerinde bahsedilen olumsuzlukların yaşanması durumunda iyileştirmeye yönelik öncelikle işveren ile iş güvenliği uzmanının ve işyeri hekiminin bir uzlaşma sağlaması, hayati tehlike arz eden durumlarda hiçbir şekilde uzlaşma sağlanamamış ise, mesleki sorumluluklar ve mesleki etik kuralları çerçevesinde, son çözüm olarak Bakanlığımıza yazılı bildirimde bulunulması 6331 sayılı Kanunla karara bağlanmıştır. Kaldı ki, her meslekte olduğu gibi iş sağlığı ve güvenliği uzmanlığı ve işyeri hekimliği mesleklerini icra etmenin de getirdiği birtakım sorumluluklar ve riskler mevcuttur. Bu kişiler, söz konusu çalışan hayatı ve sağlığı olduğunda gerekli sorumluluğu üstlenmek ve mesleklerinin gerekliliklerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Zira çalışanın hayatını ve sağlığını korumak ve gözetmek İSG profesyonellerinin en önemli yükümlülükleri arasındadır. "İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" ve "İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik"te "mesleki bağımsızlık ve etik ilkeler" başlıklı bölümlerde de bu konulara değinilmiştir.

Sonuç olarak, İSG profesyonellerinin görevlerini hakkıyla yerine getirmesi, alınması gereken önlemleri yazılı olarak bildirmesi ve gerektiğinde Bakanlığa bildirimde bulunması halinde ise endişe edecekleri bir durum bulunmamaktadır.

Ayrıca, bu konuda Bakanlığımıza iletilen sorunların çözümü aşamasında Bakanlığımız uluslararası düzenlemeleri de inceleyerek mevzuat çalışmalarını sürdürmekte, söz konusu sorunların çözümüne dair yine hedef kitlenin İSG profesyonelleri olduğu faaliyetler, bilgilendirme toplantıları tüm illeri kapsayacak şekilde sıkça düzenlemektedir. Söz konusu

faaliyetlerden en güncel olanları İş Sağlığı ve Güvenliğinin İyileştirilmesi (İSGİP) Projesi kapsamında 03-06 Mart 2014 tarihleri arasında Konya'da, 10-13 Mart tarihleri arasında ise Kayseri'de yapılan sektörel bazda (metal, maden ve inşaat sektörleri için) eğitim, bilgilendirme toplantıdır. Söz konusu etkinlikler 35 ilde sürdürülecek olup, program www.isggm.gov.tr adresinde mevcuttur.

Bakanlığımızın, gerek iş güvenliği uzmanlığı gerekse işyeri hekimliğinin icrası hususunda herhangi bir ücret düzenlemesi bulunmamakta, söz konusu husus serbest piyasa koşullarına göre işlemektedir. İş güvenliği uzmanı/işyeri hekimi ile işveren veya Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile (OSGB) işveren arasında yapılan sözleşmeler serbest olduğundan, taraflar istedikleri şekilde sözleşme yapabilir, sözleşme hükümlerini istedikleri şekilde belirleyebilirler.

Bakanlığımızın ücretler hususunda müdahale ederek ücret belirlemesi halinde, ücretin belirlenmesinin birden fazla dinamiğe bağlı olması nedeniyle özellikle küçük ölçekli işletmeler için bir dayatma unsuru olabileceğinden, bir kısım işverenin dezavantajlı duruma düşmesine neden olabileceği düşünülmektedir.

İşverenle çalışan arasındaki iş ilişkileri 4857 sayılı İş Kanununda düzenlenmiştir. 4857 sayılı İş Kanununda yer alan hükümlere ek olarak, 6331 İş sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür." hükmü ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının uğrayabilecekleri sebepsiz iş sözleşmesinin feshedilmesine engel olmak için kanuni bir dayanak sağlanmıştır. Böylece işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının üstlendikleri görevleri yerine getirmeleri sebebiyle işverene karşı mesleki bakımdan korunmaları ve haklarında bir kısıtlama yapılamayacağı bu fıkra ile uluslararası sözleşmelere uygun olarak hüküm altına alınmıştır.

Diğer yandan, 4857 sayılı İş Kanununun iş akdinin feshi, feshin geçerli sebebe dayanması vs. ile ilgili 17, 18, 19, 20 ve 21'inci maddeleri 4857 sayılı Kanuna tabi olarak çalışmakta olan iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimleri için de uygulanabilir niteliktedir.

Bakanlığımız; ülkemizdeki tüm işyerlerinde çalışma ortamlarının geliştirilmesi, bu ortamlarda iş sağlığı ve güvenliği koşullarının sağlanması, tüm çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hükümlerinden yararlanması ve sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmalarını teminat altına almak üzere yüksek standartlara sahip bir mevzuat alt yapısının oluşturulması için yoğun çaba sarf etmekte, bu kapsamda çalışanların tümünü kapsayan, önleyici ve koruyucu tedbirleri içeren ve gelişmiş ülke örneklerindeki mevzuat metinleriyle uyumlu düzenlemelerin hayata geçirilmesinde yarar görülmüş ve tüm bu normlara uygun müstakil bir İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimleri de "çalışan" tanımı içerisinde olup bu kişiler de 6331 sayılı Kanun kapsamındadır. Dolayısıyla çalışma ortam ve şartlarının söz konusu çalışanlar için de uygun şekilde temini esastır.